

Läggningsinstruktion för Ogeborg Wilton och Format

För att golvet ska uppfylla alla förväntningar krävs en professionellläggning enligt bifogad läggningsanvisning.

Förberedelser

- Kontrollera etiketter och färgbadsmarkeringar på respektive rulle. Håll ihop färgbaden.
- Våder ur samma färgbad ska alltid ligga bredvid varandra. Förbered läggningen genom att först gå igenom hur mattrollarna ska kapas så att man får ut de långa våderna i ett stycke. Korta våder tas av utfallande material.
- Jämför våderna i bra ljus för att säkerställa att inga variationer finns i färgbad mm. Alla våder som ligger bredvid varandra ska installeras med produktionsriktningen åt samma håll.
- Inga felaktiga våder får installeras! Kontakta Ogeborg AB omedelbart om något inte är korrekt. Eventuella felaktigheter ska anmälas inom 24 timmar till Ogeborg AB.
- Som verktyg användes mattkniv med nytt krokblad, knäckick, mattsträckare, klämmor och vält. Mattsträckare och klämmor finns att hyra hos Ogeborg, var gärna ute i god tid för bokning.
- Se till att mattan håller samma luftfuktighet som läggningsytan. Låt gärna mattan ligga i det aktuella rummet (som ska beläggas) i minst 24 timmar. Kontrollera status före läggning.

Underlag

Underlaget ska vara jämnt, torrt, rent och dammfritt samt ha tillräcklig hållfasthet.

Ojäma och skålade trägolv åtgärdas lämpligast genom att lägga ett undergolv av spån- eller träfiber-skivor. Ojämheter i betonggolv spacklas och slipas. Gamla ytbeläggningar av linoleum, PVC tas bort.

Limrester avlägsnas.

Beträffande undergolvets fuktighet och toleranser, se HusAMA 98.

Temperaturen i såväl lokalen som materialet ska vid läggningsstillfället vara minst +18°C och den relativa luftfuktigheten (RF) högst 60% hos matta och underlag.

OGEBOURG

Förberedelser innan läggning

Stadkanterna skärs bort trådrakt efter trådmarkeringen och våderna stöts ihop.

Detta för att få en skarv som syns så lite som möjligt.

Våderna får inte dubbelskäras vid läggning. Om mattans fogar är dubbelskurna tar fabriken inget ansvar för eventuella reklamationer.

Mattans ovansida med stadkant. OBS! Skär från undersidan! Använd s k krokblad i mattkniven för att få bästa resultat.

Mattan kantskärs från undersidan mellan varpens trådar.

Mattans undersida med stadkant.

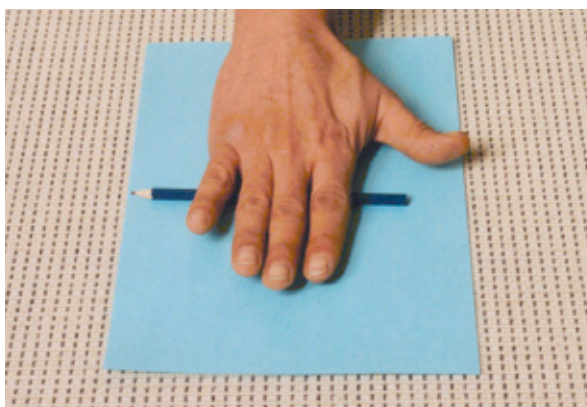
Dubbelskäring är inte tillåtet. Om dubbelskäring används bortfaller alla garantier.

I alla textila golv på rulle finns en viss spänning i materialet, beroende på var i rullen våden är skuren. Detta kan i sin tur medföra att den tvärgående randningen i mattans struktur "tandar" något när våderna läggs bredvid varandra. Den tvärgående randningen justeras in med hjälp av olika spännverktyg.

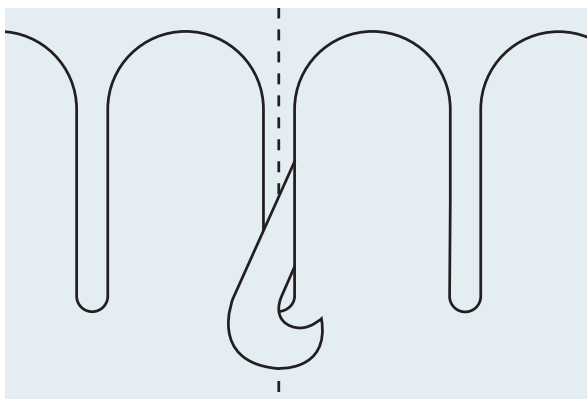
Mattvåderna läggs bredvid varandra med tillverkningsriktningen åt samma håll. Mattans ena långsida är markerad i avvikande färg med invävd tråd för att man ska kunna avgöra tillverkningsriktningen. Om tråden är bortskuren går det ändå att fastställa tillverkningsriktningen genom att göra det så kallade pennprovet.

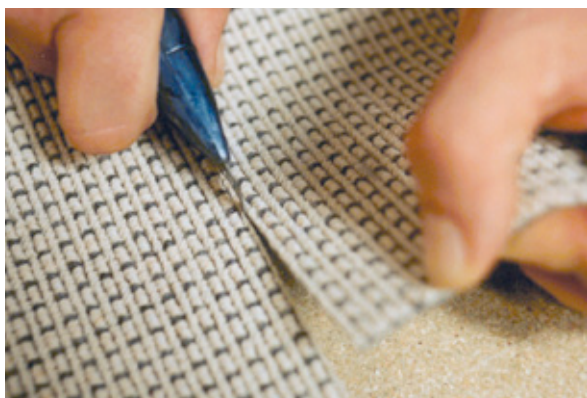
Pennprovet

Lägg ett papper och rulla pennen fram och tillbaka och se åt vilket håll pappret rör sig.

Snittet läggs i mitten av en öglerad.

Vid skärning av tvärskarv skärs mattan från ovensidan.

Lägg ett papper och en blyertspenna (i rät vinkel mot stadkanten) ovanpå mattan. OBS! Effekten märks ännu tydligare om man har ett tunt rör eller liknande med något större diameter än en penna. Rulla pennen/röret fram och tillbaka och se åt vilket håll pappret rör sig. Pappret rör sig alltid åt samma håll i förhållande till tillverkningsriktningen i våder från samma rulle.

OBS! Det är en fördel om mattorna kantskärs först när de kommit ut till läggningsplatsen. Det är då lättare att ha kontroll över vådernas tillverkningsriktning.

Om tvärskarv måste utföras (bör undvikas i största möjliga utsträckning) ska mattan skäras från ovensidan, mellan ögleraderna.

Hellimning

Limning sker med av tillverkaren rekommenderade limmer (se nästa sida). Grundregeln för limförbrukning är att det åtgår ungefär dubbelt så mycket lim vid läggning av textilgolv med vävd baksida som vid läggning av PVC-golv. Mattan ska limmas med rikligt med lim, men ska inte övervätas. Använd spackel typ Casco 6118 (2–3 kvm/liter).

Använd rikligt med lim, men mattan ska inte övervätas.

Fogen späns in och ...

... fixeras med spännklämmor

Limning genomföres som häftlimning eller sen häftlimning. Detta innebär ofta luftning av limmet på ca 20–35 minuter.

Använd spännklämmor för att fixera fogens läge.

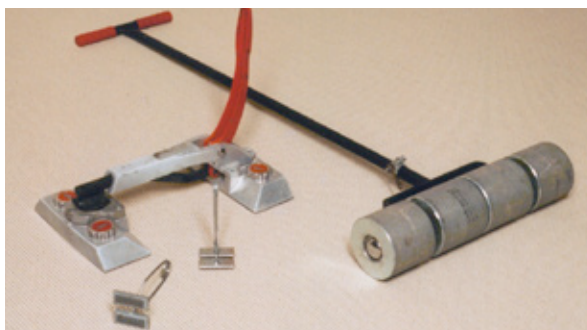
Vältning med tung vält (70 kg), korsvis på golvet och över skarvarna ska utföras för säkrare nerpressning och bättre vidhäftning i limbädden. Limfläckar avlägsnas

genast med en fuktig trasa. Om man får upp lim i skarven så kan man vänta en liten stund tills limmet ej är "blött". Går man på skarven med för blött lim under så pressas bara mer lim upp och man får en större fläck.

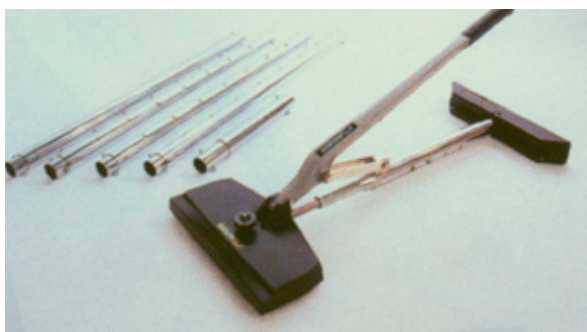
Prova lite försiktigt.

Vältning med tung vält (70 kg) är nödvändigt för att erhålla ett bra resultat

Nödvändiga verktyg vidläggning av Ogeborg Wilton - spännare (går även att använda för motsatt funktion, dvs att sära på en alltför tät fog eller spänna ut en mönsterrapport)
- spännklämmor
- vält (70 kg)

Power Stretcher, för stora ytor.

Kvalitetssäkring

Vid installation av Ogeborg Wilton ska samtliga ingående limmer, spackel, primers och övrigt använt material samt underlag dokumenteras. Samtliga vidtagna åtgärder samt uppmätta temperaturer på arbetsplatsen noteras på speciellt protokoll som insänds för registrering till Ogeborg. OBS! Detta är en förutsättning för att vi ska kunna lämna full garanti på installationen. Vid en eventuell reklamation finns då det nödvändiga underlaget enkelt tillgängligt.

Limrekommendationer

Limtillverkare	Rekommenderade produkter	Limmängd
Bostik www.bostik.se	Attack Golv- och vägglim Star Tac ST golvlim	2-3 kvm/lit
Casco www.casco.se	CascoProff Extra 3444 CascoProff 3448	2-3 kvm/lit
Lip www.lip.dk	Golv- och vägglim M2	2-3 kvm/lit
Uzin www.englund-gruppen.se	UZ 57 Ökoline KE 2000 S Golv- och vägglim	2-3 kvm/lit

Se respektive leverantörs hemsida för aktuella miljödeklarationer. Generellt gäller att limning bör utföras som häftlimning eller sen häftlimning för att få rätt "hugg" vid läggningen.

Rivning

Skär mattan i ca 30 cm breda remsor. Använd stripper eller blanda till lite rengöringsmedel i en vattenkanna (2 kapsyler rengöringsmedel per 10 liter) och vattna försiktigt ytan. Låt mattan dra i ca 30 minuter. Obs! denna metod är endast lämplig för betonggolv eller motsvarande.

Installationsrester och avfall

Installationsavfall och rester från rivning av Ogeborg Wilton sorteras som brännbart avfall. Mattan har ett energiinnehåll motsvarande kol (30 MJ/kg). Askkan sedan deponeras som vanligt avfall eftersom det inte uppstår några miljöfarliga restprodukter.

Ring Björne

Om du har ytterligare frågor, ring vår tekniskt sakkunnige: Björn Persson på telefon 070-655 48 77.

Ogeborgs viktigaste miljömål är att uppnå maximal livslängd på distribuerade produkter

Med hjälp av PST kvalitetssäkringssystem kan vi få kontroll över hela processen.

Från projektering till installation, skötsel och avfallshandling.

Eftersom alla delar påverkar golvens livslängd utarbetar vi noggranna anvisningar, erbjuder rådgivning

samt en rad specialutbildningar för såväl inköpare som golvläggare och städpersonal.

Ditt företag är en viktig länk i hela vårt miljöarbete. Genom att följa våra anvisningar bidrar du till golv som lever länge och hjälper oss att minimera vår miljöpåverkan. Samtidigt får du nöjda kunder.

PST

Utbildningsprogrammet PST (produkt, samordning, tid) är det främsta instrumentet i Ogeborgs kvalitets- och miljösäkring.

Med hjälp av PST kvalitetssäkringssystem, som är en integrerad del av vårt miljöledningssystem enligt ISO 14000, kan vi kontrollera hela processen från projektering till installation, skötsel och avfallshandling. Eftersom alla delar av processen påverkar både golvens livslängd och miljöfunktion erbjuder vi rådgivning samt en rad specialutbildningar för arkitekter, inköpare, golvläggare och städpersonal.

Utbildningen omfattar bl. a. produktinformation, produktskötsel, installation, ergonomi och långsiktigt miljöarbete och riktar sig i första hand till samarbets-

partners och kunder. Tanken med PST är att vara en plattform för att säkra målet med Ogeborgs miljöledningssystemet, d v s ”långsiktigt hållbara golvmiljöer”.

Konceptet omfattar idag certifierade kurser till projekterare, golvläggare och städpersonal. Kunden får därmed hjälp att kvalitetssäkra hela processen från projektering och mattläggning till underhåll. De som genomgått utbildningen får en ”nyckel” till ett väl genomfört arbete med hänsyn till den inre och yttre miljön.

PST Guld, Silver och Brons – Utbildning och certifiering för golvläggare. Ogeborgs avsikt är att kunna ge en försäkran om att mattan läggs på rätt sätt. De olika nivåerna är en indelning av hur många kvm som läggaren har lagt in.

Läggningsanvisningarna kommer kontinuerligt att utvecklas och förbättras i framtiden. Kontakta Ogeborg för den senaste läggningsanvisningen eller för att erhålla ytterligare information. Varje företag som åtager sig att installera Ogeborgs produkter är ensamt ansvarigt för resultatet av golvläggningen. Ogeborg AB ansvarar inte på något sätt för den enskilde golvläggarens arbete.

STOCKHOLM FEBRUARI 2008

OGEORG

www.ogeborg.se

OGEORG ÄR ETT KLIMATNEUTRALT FÖRETAG, REGISTRERAT ENLIGT EMAS OCH MILJÖCERTIFIERAT ENLIGT ISO 14001

